

Handläggare
Karin Karlung
Telefon: 08-50825402**Till**
Socialnämnden
2025-03-17

Remiss av Riktlinjer om representation, mutor och jäv

Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2024/1242

Förvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Stadsledningskontoret har genomfört en revidering av Riktlinjer om mutor och representation. En omarbetad version med delvis nytt innehåll föreslås ersätta stadens nuvarande riktlinjer. Föreslagna riktlinjer om representation, mutor och jäv m.m. tydliggör stadens förhållningssätt. Nya avsnitt är Bisysslor, Visselblåsarfunktion samt hur nämnd/bolagsstyrelse ska hantera misstanke om brott och om allvarliga oegentligheter uppstår. Varje nämnd/bolagsstyrelse föreslås fastställa egna lokala anvisningar för sina respektive verksamhetsområden.

Socialförvaltningen är positivt inställda till de reviderade riktlinjerna i stor men lämnar även specifika synpunkter och förslag till förbättringar. De senare inkluderar förtydliganden av vissa begrepp och regler, exempelvis gällande gåvor, minnesgåvor och bisysslor, samt förslag om att tydliggöra handlingsplanen och informera om regler för bisyssla vid nyanställning och årligen vid medarbetarsamtal. Sammantaget anser socialförvaltningen att de reviderade riktlinjerna är ett viktigt steg mot att skapa förutsättningar för ansvarsfulla personliga överväganden och beslut, och föreslår att socialnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Bakgrund

Riktlinjer om mutor och representation togs ursprungligen fram år 2009, och har därefter reviderats vid två tillfällen, år 2012 och 2015. En översyn och uppdatering av nuvarande riktlinjer inleddes av stadsledningskontoret 2023, utifrån synpunkter och frågor som inkommit från förvaltningar och bolag inom staden. I kommunstyrelsens verksamhetsplan 2024 framgår att riktlinjerna

ska revideras och att stöd för nämnders och bolagsstyrelserns implementering tas fram.

Ärendet

Riktlinjer om representation, mutor och jäv m.m. är en omarbetning, snarare än uppdatering av befintliga riktlinjer. De största förändringarna är:

- Förändrad disposition och struktur, för att öka läsbarhet och tydlighet kring stadens förhållningssätt/styrning
- Förändringar i Inledningen. Under rubriken ”Tillämpning” förtydligas bland annat medarbetares ansvar att sätta sig in i, och förstå och följa riktlinjerna. Där framgår även att varje nämnd och bolagsstyrelse ska ta fram och fastställa egna anvisningar för att säkerställa riktlinjernas efterlevnad. Även koppling till nämndernas och bolagsstyrelsernas arbete med internkontroll lyfts fram.
- Uppdateringar, förtydligande och språkliga justeringar har gjorts i avsnitten Representation, Mutor samt Jäv.
- Ett nytt avsnitt om Bisysslor har lagts till, då det angränsar till jäv och kan utgöra grund för intressekonflikter.
- Ett nytt avsnitt om stadens visseblåsarfunktion har tillkommit.
- Ett nytt avsnitt har tillkommit om ansvar vid misstanke om brott och allvarliga oegentligheter. Där förtydligas bland annat att det är respektive förvaltning/bolags ansvar att vidta åtgärder exempelvis polisanmälan och/eller arbetsrättsliga åtgärder.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts vid socialförvaltningen, avdelningen för beredskap och administration. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 12 mars 2025. Rådet för funktionshinderfrågor har haft möjlighet att behandla ärendet den 13 mars 2025.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Socialförvaltningen delar uppfattning med riktlinjernas syfte att det är viktigt att ha tydliga riktlinjer för representation, mutor och m.m. för att minimera risken för korrupcion i stadens verksamhet. De reviderade riktlinjerna är ett steg i rätt riktning för att främja en transparent och ansvarsfull hantering av representation och mutor inom staden.

Det är positivt att föreslagna riktlinjer är tydligare och bättre strukturerade, vilket underlättar för läsaren, och förvaltningen stödjer förslaget om att varje medarbetare har ett personligt ansvar att sätta sig in i, förstå och följa riktlinjerna.

Förvaltningen lämnar några specifika synpunkter:

- ser positivt på att handlingsplanen definierar korrupcion, men saknar en beskrivning och/eller exempel på korrupt beteende, exempelvis när medarbetare använder interna medel för att ge sig själva olika förmåner så som onödiga resor.
- anser att det är viktigt att riktlinjerna även omfattar inhyrd personal och andra uppdragstagare som kan komma i kontakt med stadens verksamhet och bolag.
- ser gärna en omformulering av uttrycket ”varaktig anställd” då det kan uppfattas som otydligt.
- vill tydliggöra handlingsplanen genom att under rubrik 2.2.2 *Extern representation* ändra ”bör” till ”ska” (men att förvaltnings- respektive bolagschef kan medge undantag) för punkterna ”Återkommande representation med en och samma person eller grupp av personer *bör* inte förekomma” och ”Vid externa representation *bör* det inte vara fler deltagare från staden än utomstående gäster”.
- ser behov av förtydligande gällande minnesgåva att hedersbelöning även gäller för de som varit anställda i minst 25 år och som går i pension.
- ser gärna ett förtydligande under rubrik 2.3.2 *Gåvor till eller från externa (representationsgåvor)* för att klargöra riktlinjer gällande enklare gåvor från befintliga leverantörer, så som hyresvärdar och IT-konsulter.
- önskar förtydligande om det som står under rubrik 3.3.2 *Måltider* även gäller måltider vid tillsynsbesök eller inspektioner.
- ser behov av att under rubrik 3.3.6 *Gåvor* förtydliga förhållningssätt vid gåvor som skickas hem till medarbetare, att samma regler gäller, det vill säga att gåvan inte ska tas emot, och om det inte går att avvisa den ska gåvan tas med till arbetsplatsen.
- anser att avsnittet Jäv skulle kunna utökas gällande jäv vid rekrytering.

Sammantaget gör socialnämnden bedömningen att Riktlinjer om representation, mutor och jäv är ett angeläget styrdokument för att skapa förutsättningar för ansvarsfulla personliga överväganden och beslut så att förtroendeskadliga beteenden och korrupcion inte uppstår.

Socialförvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Veronica Wolgast Carstorp
Socialdirektör
Socialförvaltningen

Lisa Cadenius
Avdelningschef
Socialförvaltningen

Bilagor

1. Bilaga - Riktlinjer om representation, mutor och jäv m.m.
2. Bilaga - Riktlinjer mutor och representation jäv m.m.
(reviderad år 2015)
3. Tjänsteutlåtande SLK – Riktlinjer om representation, mutor och jäv m.m.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Veronica Wolgast Carstorp, Socialdirektör	2025-03-05
Lisa Cadenius, Avdelningschef	2025-03-05